

เอกสารเผยแพร่ การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

31 ธันวาคม 2560

Saiyok2 Forest Plantation Management Summary

บทสรุป การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน สวนป่าไทรโยค2 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ธันวาคม 2560

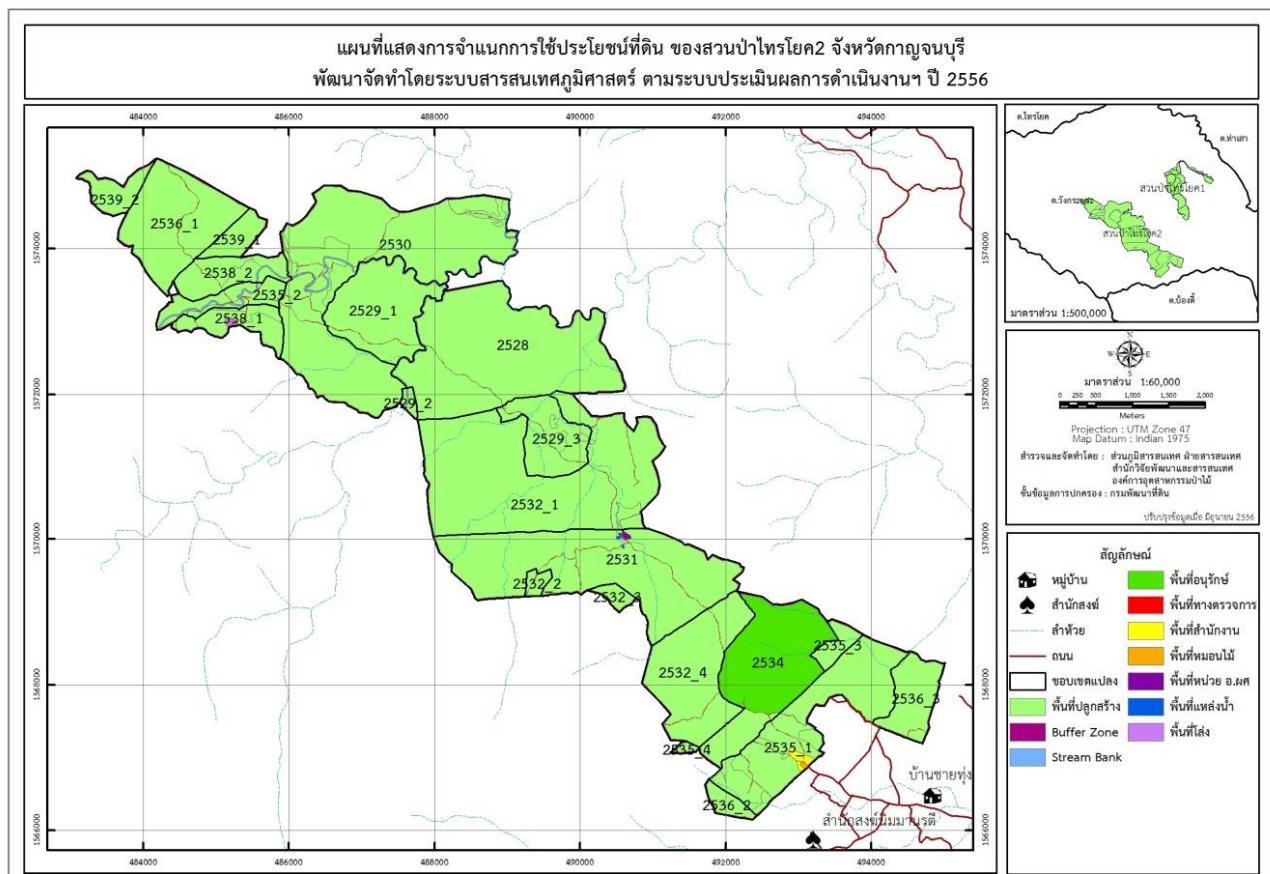
สวนป่าไทรโยค2 จังหวัดกาญจนบุรี

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับมอบพื้นที่มาจากการป่าไม้ มาดำเนินการดูแลและบำรุงรักษา ในท้องที่อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี สวนป่าไทรโยค2 มีอายุการบำรุงรักษา (6 ปี) ไปแล้ว โดยมีการรับมอบพื้นที่จำนวน 5 ครั้ง พื้นที่รวม 17,230.45 ไร่

สำนักงานสวนป่าไทรโยค 2 ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังใหญ่ - แม่น้ำน้อย เลขที่ 215 หมู่ที่ 9 ตำบลวังกระเจด อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ความสูงจากระดับน้ำทะเล 200 เมตร โดย

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อุทยานแห่งชาติไทรโยค
- ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านชัยทุ่ง (ม.9) , บ้านทุ่งมะเชอย่อ (ม.4)
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังใหญ่ – แม่น้ำน้อย
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังใหญ่ - แม่น้ำน้อย

ระบบการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

องค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ปลูกสร้างสวนป่า คุ้มครองรักษาป่าไม้ และบูรณะป่าไม้เพื่อประโยชน์แก่การป่าไม้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการเองหรือเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือรัฐ โดยได้กำหนดพันธกิจด้านธุรกิจ ประกอบด้วย การพัฒนาที่ดินสวนป่า โดยอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อให้ภาคการป่าไม้ (Forestry Sector) เป็นรากฐานการผลิตและบริการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นอย่างครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ไม้ของประเทศอย่างพอเพียงและยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอุตสาหกรรมไม้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและธุรกิจบริการที่มีป่าไม้เป็นพื้นฐานให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน มีการจัดการด้านการตลาดอย่างครบวงจร พัฒนาระบบและสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ลงทุนปลูกไม้เศรษฐกิจ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการปลูกและใช้ประโยชน์ไม้เศรษฐกิจ เพื่อให้การปลูกไม้เศรษฐกิจได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน และพัฒนากิจด้านบริการสังคม ประกอบด้วย การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นโดยใช้สวนป่าเป็นฐานในการดำเนินงานช่วยเหลือสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรรอบเขตสวนป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอนุรักษ์และพื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนมีส่วนร่วม จึงได้จัดทำระบบมาตรฐาน เพื่อให้สวนป่ามีการจัดการที่ยั่งยืนครบ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลแนะนำการบริหารสวนป่า อัตรากำลัง

นายเกียรติราษฎร์ คลังทอง
หัวหน้างานสวนป่าไทรโยค 2

นายอาณัต พงษ์วน
ผู้ช่วยหัวหน้างานสวนป่าไทรโยค 2

นายสกล เยืองไร่สง
พนักงานปฏิบัติการสัญญาจ้าง

ข้อมูลกิจกรรมหลักของสวนป่า

1. งานปลูกสร้างสวนป่าไม้สัก
2. งานทำไม้สัก
3. งานผลิตยางพาราแผ่นดิน

ผลการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

1. ด้านเศรษฐกิจ

สวนป่าไทรโยค2 มีพื้นที่ทั้งหมดจากการสำรวจด้วยพิกัดดาวเทียมพบจำนวน 19,028.24 ไร่ จำแนกตามกิจกรรมได้สองรูปแบบ คือ พื้นที่คงเหลือที่มีไม้เศรษฐกิจ และพื้นที่อนุรักษ์ โดยมีพื้นที่การป่าคลุมเท่ากับ 17,702.19 ไร่ และ 1,326.05 ไร่ ตามลำดับ ไม้เศรษฐกิจสวนใหญ่เป็นไม้สัก รองลงมาเป็นยางพารา ตามลำดับ ผลการสำรวจปริมาตรไม้ ในปี พ.ศ. 2558 พบว่า มีไม้สักที่สามารถทำไม้ออกได้ถึง 112,363.139 ลบ.ม. คิดเป็นอัตรา 6.347 ลบ.ม.ต่อไร่ และมีอัตราความเพิ่มพูนเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ที่ 0.285 ลบ.ม.ต่อไร่ ทำให้สวนป่าไทรโยค2 สามารถที่จะบริหารจัดการใช้ประโยชน์จากการปลูกสร้างสวนป่า ออกมาในรูปของเนื้อไม้ ได้ปีละ 5,045 ลบ.ม. แต่ทั้งนี้เพื่อความยั่งยืนของการผลิต และเพื่อไม่ให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและอัตราการฟื้นตัวจากกิจกรรมดังกล่าว สวนป่าจึงมีการทำไม้ออกเพียงปีละประมาณ 1,500 - 2,000 ลบ.ม. และมีการบริหารจัดการโดยแบ่งพื้นที่ สวนป่าเป็น 11 แปลงปีอย่างเพื่อหมุนเวียนการนำมาใช้ประโยชน์และปลูกทดแทนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

เอกสารเผยแพร่ การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

31 ธันวาคม 2560

แผนการจัดการ

แผนการจัดการสวนป่าไทรโยค2 ระยะยาวย ปี 2560-2563

ลำดับที่	แผนงาน/ โครงการ	รายละเอียด/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	พ.ศ.2560		พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	ผู้รับผิดชอบ
				แผน	ผล				
1.	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u>	1.1 แผนการทำไม้สักสวนป่า - ปริมาตร	ปริมาตร (ลบ.ม.)	740	1,215.15	2,000	2,000	2,000	งานทำไม้
		1.2 แผนการทำน้ำยี้ไม้ - ปริมาตร - เป้าหมาย (รายได้)	ปริมาตร (ลบ.ม.) รายได้ (ล้านบาท)	740	1,132.99	2,000	2,000	2,000	งานทำไม้
		1.3 แผนการดำเนินงานด้านสวนป่า - การปลูกสร้างสวนป่า	พื้นที่ปลูกใหม่	12	5.4	16	16	16	งานสวนป่า
		1.4 ความสูญเสียของเนื้อไม้	ร้อยละที่สูญเสีย	200	200	200	200	200	งานทำไม้
		1.5 ความเพิ่มพูนของเนื้อไม้	ลบ.ม./ไร่/ปี	0.285	0.285	0.295	0.295	0.295	งานทำไม้
		1.6 ผลประกอบการ	ร้อยละรายได้	32%	37%	35%	40%	40%	งานทำไม้
2.	<u>ด้านสังคม</u>	2.1 กรมธรรม์อุบัติเหตุ	จำนวนครั้ง	1	1	1	1	1	งานสวนป่า
		2.2 ข้อตกลงกับชุมชน	จำนวนครั้ง	1	1	1	1	1	งานสวนป่า
		2.3 มวลชนสัมพันธ์	จำนวนครั้ง	12	12	12	12	12	งานสวนป่า
		2.4 การจ้างแรงงานท้องถิ่น	เบอร์ห้องตัว	100	100	100	100	100	งานสวนป่า
		2.5 การอบรม	จำนวนครั้ง	3	3	4	4	4	งานสวนป่า
3.	<u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u>	3.1 ตรวจติดตามพื้นที่ HCV	จำนวนเดือน	12	12	12	12	12	งานสวนป่า
		3.2 ตรวจติดตามพื้นที่อนุรักษ์	จำนวนเดือน	12	12	12	12	12	งานสวนป่า
		3.3 ตรวจต้นไม้อุรักษ์	จำนวนเดือน	12	12	12	12	12	งานสวนป่า
		3.4 ชนิดพื้นฐาวยาก ถูกคุกคาม และใกล้สูญพันธุ์	ชนิด						งานสวนป่า
		3.5 ตรวจการพัฒนาพัฒนาดิน	จำนวนเดือน	12	12	12	12	12	งานสวนป่า
		3.6 Site inspection	ครั้ง/ปี/กิจกรรม	2	2	2	2	2	งานสวนป่า

เอกสารเผยแพร่ การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

31 ธันวาคม 2560

นอกจากนี้ยังมีผลผลิตอื่นๆจากป่าซึ่งนอกเหนือจากไม้ โดยสวนป่าไทรโยค ได้เปิดโอกาสให้ราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง สามารถเข้ามา เก็บหาได้ เพื่อใช้ในการดำเนินการดังนี้

ลำดับ	รายชื่อหมู่บ้าน	รายการเก็บหาของป่า	ปริมาณ(กิโลกรัม)	มูลค่า(บาท)
1	บ้านชาญทุ่ง ม.9 ต.วังกระจะ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	- หน่อไม้	1,000	100,000.00
		- เห็ดโคน	900	270,000.00
2	บ้านบองตี้ ม.4 ต.บองตี้ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	- หน่อไม้	900	90,000.00
		- เห็ดโคน	900	270,000.00

* หมายเหตุ

2. ด้านลิงแวดล้อม

- ทรัพยากรป่าไม้

สังคมพืชบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกับสวนป่า ส่วนใหญ่เป็นป่าผสมผลัดใบ และป่าเต็งรังเป็นบางส่วน มีพรรณไม้ตามธรรมชาติที่สำคัญได้แก่ แดง (*Xylia xylocarpa* var. *kerrii*) เป็นต้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มไม้เบิกนำ ได้แก่ สะแกนา (*Combretum quadrangulare*) ตะครอง (*Ziziphus cambodiana*) และมะเดื่อปล้อง (*Phyllanthus emblica*) เป็นต้น

- ทรัพยากรสัตว์ป่า

เนื่องจากสวนป่ามีพื้นที่อยู่ติดกับเขตพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าวังใหญ่-แม่น้ำน้อยซึ่งเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่าหลากหลายชนิดเข้ามาหากินในเขตพื้นที่สวนป่า พบร้า จำนวนชนิดสัตว์ป่าในกลุ่มนกพบเป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มสัตว์ป่าอื่น ๆ และส่วนใหญ่เป็นชนิดสัตว์ป่าที่พบได้ทั่วไป เช่น สัตว์

เลี้ยงลูกด้วยนม ที่พบรได้แก่ กระรอก และ กระแต เป็นต้น สัตว์เลี้ยงคลาน ที่พบรได้แก่ แร่ ตุ๊กแกบ้าน และหูชินดิต่าง ๆ เป็นต้น สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ที่พบรได้แก่ กบภูเขา กบหนอง อึ่งอ่างบ้าน และคางคกบ้าน เป็นต้น ส่วน นก ที่พบรได้แก่ ไก่ป่า นกกาลงเบนดง นกแจ้งแจ้ว นกปรอด นกกระปุด และนกเขา เป็นต้น

- ความหลากหลายทางชีวภาพพรรณพืช (Plant diversity)

ความหลากหลายทางชีวภาพพรรณพืชภายในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่า พบร้อนพืชโดยทั่วไปเป็นไม้ป่าเต็งรัง พรรณไม้เด่นในพื้นที่เริ่มมีพันธุ์ไม้ห้องถินเข้ามาตั้งตัวได้มากขึ้น ที่สำคัญคือ สัก (*Tectona grandis*) ยางพلوว (*Dipterocarpus tuberculatus*) ยางเหียง (*Dipterocarpus obtusifolius*) และเต็ง (*Shorea obtusa*) เป็นต้น

ในขณะเดียวกันบริเวณพื้นที่โล่งกลุ่มไม้เบิกนำ (pioneer species) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มไม้พุ่ม (shrub) หรือไม้ต้นกึ่งไม้พุ่ม (shrubby tree) และไม้ไฝ (bamboo) เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า การกันพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของสวนป่า มีศักยภาพในการรองรับการตั้งตัวของพันธุ์ไม้ท้องถิน (native species) และมีแนวโน้มพื้นที่เข้าใกล้เคียงกับระบบบนเวศป่าธรรมชาติมากขึ้นในอนาคต

- ความหลากหลายทางชีวภาพสัตว์ป่า (Wildlife diversity)

ป่าเดิมเป็นป่าเบญจพรรณหรือป่าผสมผลัดใบ (Mixed Deciduous Forest) และป่าเต็งรังบางส่วน (Dry Dipterocarp Forest) มีลำห้วยสาขาในพื้นที่หลายห้วยกระจายอยู่ในพื้นที่ เช่น ห้วยลีก และมีพื้นที่ติดกับเขตอุทยานแห่งชาติ จึงมีแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหลากหลาย โดยเฉพาะนกที่มีถึง 135 ชนิด รองลงมาคือสัตว์เลี้ยงคลาน 27 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 22 ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 19 ชนิด อีกทั้งยังมีสัตว์จำพวกแมลง

- คุณค่าเพื่อการอนุรักษ์อย่างสูง (High conservation value, HCV)

คุณค่าเพื่อการอนุรักษ์อย่างสูง (HCV) หมายถึง คุณค่าของสิ่งมีชีวิต คุณค่าด้านนิเวศวิทยา คุณค่าด้านวัฒนธรรมและสังคม ที่ได้รับการพิจารณาว่ามีความโดดเด่นสำคัญมาก ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาคหรือในระดับโลก ซึ่งคุณค่าเพื่อการอนุรักษ์อย่างสูงนี้ จำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับการคุ้มครอง รวมถึงต้องสร้างมาตรการหรือแผนเพื่อการจัดการและติดตามเพื่อให้แน่ใจว่าได้รับการพิจารณาให้อยู่ในสถานภาพ HCV นั้นยังคงอยู่หรือได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น

ผลการประเมินคุณค่าเพื่อการอนุรักษ์อย่างสูง (HCV) ของพื้นที่สวนป่าไทรโยค 2

จากการตรวจประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงของสวนป่าไทรโยค 2 องค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้ เขตบ้านโนเปง จังหวัดกาญจนบุรี ที่เข้ารับการตรวจประเมินเพื่อรับรองตามมาตรฐาน FSC ในพื้นที่สวนป่าขององค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้ พบร่วมกันระหว่างไทรโยค 2 และองค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้ ที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง ที่สำคัญที่สุดในประเทศไทย ด้านการใช้ประโยชน์ ชุมชนมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่สวนป่า เช่น การเก็บหาพืชสมุนไพร การใช้น้ำเพื่ออุปโภค และการทำการเกษตร

จากการตรวจประเมินของคณะกรรมการตรวจประเมิน สามารถตรวจพิสูจน์พบพื้นที่ HCVs ในสวนป่าไทรโยค 2 ดังนี้

1. HCV 1.2 Threatened or protected species : กบภูเขา , ปูราชินี , ไก่ฟ้าพญาลอ , ระย่อง
2. HCV 5 Basic Need of local communities : ระย่อง

กบภูเขา

ปูราชินี

ไก่ฟ้าพญาลอ

ระย่อง

[เอกสารเผยแพร่ การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน]

31 ธันวาคม 2560

แบบการวิเคราะห์ภัยคุกคาม การจัดการ และการตรวจสอบติดตาม HCV

หน่วยงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

สวนป่าไทรโยค 2

แปลงปี 2539 เนื้อที่ 407.75 ไร่ (65.24 ha)

Location

215 หมู่ 9 ตำบลสวัสดิ์กรรณ์

อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

HCV	Threats Analysis	HCV Management	HCV Monitoring
1.2 - Threatened or protected species: ระบอนพันธุ์	<ul style="list-style-type: none"> - การลักลอบผ่าไม้ที่ดิน - การใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปิดบัญชีรายการที่ดินและแจ้งเดือน - ประชุม ขี้แจง สร้างความเข้าใจ และขอความร่วมมือกับราษฎรให้ตระหนักรถึงความสำคัญของชนิดพืชหายาก - หาข้อตกลงร่วมกับชุมชนในการร่วมกันอนุรักษ์ชนิดพืชหายาก - ห้ามเผาถาง พาทีดินในบริเวณที่มีชนิดพืชหายาก 	จัดเจ้าหน้าที่สวนป่า ตรวจสอบติดตามพื้นที่ HCV เดือนละ 1 ครั้ง พร้อมบันทึกรายละเอียดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและรายงาน เมื่อตรวจพบการกระทำการผิด

HCV	Threats Analysis	HCV Management	HCV Monitoring
5. - Basic Need of local communities : พื้นที่ที่ชาวบ้านเข้าไปใช้ประโยชน์ในการเก็บที่ชุมชนไฟฟ์	<ul style="list-style-type: none"> - การบุกรุก เข้าไปเผาถางพื้นที่เพื่อที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมของชาวบ้าน - การใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม - การเก็บที่ชุมชนไฟฟ์มากเกินไปจนกระทบต่อระบบนิเวศของพืช - การลักลอบผ่าไม้ที่ดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำข้อตกลงกับชุมชน ในการให้ประโภชน์การเก็บที่ชุมชนไฟฟ์ - ห้ามเผาถางบริเวณที่ชาวบ้านเข้าไปใช้ประโยชน์ใน การเก็บที่ชุมชนไฟฟ์ - งดใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายและสิ่งแวดล้อม - ห้ามพาทีดินในบริเวณที่มีพืชหายาก 	จัดเจ้าหน้าที่สวนป่า ตรวจสอบติดตามพื้นที่ HCV พร้อมบันทึกรายละเอียดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและรายงาน เดือนละ 1 ครั้ง

ผลการตรวจสอบติดตาม HCV

พบว่า จากการจัดชุดลาดตระเวน ผู้ตรวจสอบติดตามเพื่อดูแลรักษาและป้องกันพื้นที่ HCV แล้วพบว่าไม่พบภัยคุกคาม แต่อย่างใด อีกทั้งผลการตรวจดูคุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ที่ปกติ ไม่มีสารเคมี และการทิ้งขยะ สารพิษ ได้

ผลการตรวจสอบติดตาม พื้นที่อนุรักษ์

1. พื้นที่แหล่งน้ำ

ตรวจสอบติดตามเพื่อดูแลรักษา แล้วพบว่าไม่พบภัยคุกคาม แต่อย่างใด อีกทั้งผลการตรวจดูคุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ที่ปกติ ไม่มีสารเคมี และการทิ้งขยะสิ่งปฏิกูล สารพิษแต่อย่างใด

2. Buffer Zone

ตรวจสอบติดตามเพื่อดูแลรักษาและป้องกันพื้นที่ Buffer Zone และพบว่าไม่พบการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด ยังคงสภาพเช่นเดิมและ ไม่มีการทิ้งขยะสารพิษ ได้ฯ

3. บำรุงดูแล

จากการจัดชุดลาดตระเวน ผู้ตรวจสอบติดตามเพื่อดูแลรักษาและป้องกันในพื้นที่ และพบว่าไม่พบภัยคุกคาม การบุกรุกหรือลักลอบตัดไม้ แต่อย่างใด

ผลการตรวจสอบติดตาม ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

1. สภาพอากาศ 5 ปีข้อนหลัง พ.ศ.2556 - 2560

รายการ	2556 (2013)	2557 (2014)	2558 (2015)	2559 (2016)	2560 (2017)	Item
ฝนรวม (มิลลิเมตร)	1,579.50	1,431.00	1,213.60	1,187.30	1,291.30	Total rain (millimeter)
จำนวนวันฝนตก (วัน)	111	103	103	156	100	Number of rainy days (day)
ฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)	63.6	54.7	58.3	61.24	280.70	Daily maximum (millimeter)

ข้อมูลจาก สถานีอุตุนิยมวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

2. การพังทลายของหน้าดิน

- ไม่พบการพังทลายของหน้าดิน (Land Slide) ในพื้นที่สวนป่าไทรโยค2

ผลการสำรวจ SITE INSPECTION ก่อน และหลัง การทำไม้

ในรอบปีก่อนการทำไม้ออก และหลังการทำไม้ออกสวนป่าจะดำเนินการสำรวจผลกระทบ ก่อนและหลังการทำไม้ออก โดยใช้ระยะเวลา ก่อนและหลังการทำไม้ออกประมาณ 1 เดือน เพื่อสรุปประเด็นปัญหา และแนวทางการแก้ไข และสำรวจในพื้นที่ว่าจะดำเนินการทำไม้ออกอย่างไร มีพื้นที่ส่วนใดของสวนป่าที่ต้องระมัดระวัง บ้าง ทั้งนี้เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและโครงสร้างของสวนป่า รวมทั้งลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับชุมชนผู้สัญจรผ่านไปมาในพื้นที่ที่มีกิจกรรมการทำไม้อกด้วย โดยในปี พ.ศ.2560 สวนป่าดำเนินการทำไม้ออกแปลงปี 2529 สำรวจผลกระทบก่อนการทำไม้ออก แล้วพบว่าต้องระมัดระวัง และแนวทางป้องกันและ ผลที่ได้จากการสำรวจหลังการทำไม้ออก แล้ว ดังนี้

กิจกรรมพบ	แนวทางป้องกัน	ผลการป้องกัน	หมายเหตุ
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

3. ด้านลักษณะ

(1) สวนป่าจ้างงานโดยการคัดเลือกครัวเรือนที่มีฐานะยากจนก่อนเป็นลำดับแรก เช่น ครัวเรือนที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินทำกินเป็นแปลงขนาดเล็ก

(2) สวนป่าเน้นการจ้างงานชาวบ้านที่อาศัยอยู่ภายนอกเขตพื้นที่รัศมี 2 กิโลเมตรจากสวนป่าเป็นลำดับแรก ทั้งนี้จะเป็นการสร้างความเข้มแข็งและ การยอมรับให้กับการดำเนินงานของสวนป่าในทางอ้อม

【เอกสารเผยแพร่ การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน】

31 ธันวาคม 2560

(3) สวนป่าจัดกิจกรรมในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น กิจกรรมอบรมโครงการฝึกอบรมเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน กิจกรรมปลูกต้นไม้และดูแลต้นไม้ตามสถานที่สำคัญ ในชุมชนตามวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมวันรักต้นไม้ เป็นต้น ทั้งนี้สิงห์สำคัญของการจัดกิจกรรมคือ สวนป่าต้องดำเนินงานจากความตั้งใจจริง และต้องมีดำเนินการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตลอดทั้งต้องมีการติดตามและประเมินผลอยู่เป็นประจำ

- ภาพกิจกรรมโครงการฝึกอบรมเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน สวนป่าไทรโยค 2

(4) สวนป่าดำเนินงานในเชิงรุกและต้องพยายามประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอก จะมีผลกระทบอย่างไรต่อชุมชนที่อยู่รอบสวนป่า เช่น กระแสการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก ที่ในขณะนี้มีความเข้มข้นมาก ส่งผลให้เกิดการระบาดของพืชป่าและลดการทำลายป่า เพื่อลดภาวะโลกร้อน ดังนั้น สวนป่าดำเนินการโครงการเชิงรุกที่สำคัญ คือการสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนมิใช่การทำลายป่า

(5) เพิ่มศักยภาพและขยายขอบเขตการดำเนินงานของโครงการที่สวนป่าได้รับประโยชน์และชุมชนได้รับประโยชน์ด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างโครงการวนเกษตร ที่สวนป่ากำลังดำเนินการร่วมกับชุมชนอยู่ในขณะนี้

(6) สวนป่ามีมาตรการหรือแผนการป้องกันอุบัติภัยจากการทำงาน และกำหนดงบประมาณบางส่วนเพื่อเป็นกองทุนช่วยเหลือคนงานที่ประสบอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในสวนป่าหรือการทำกรรมธรรม์ประจำวันที่ให้กับคนงาน เป็นต้น

(7) สวนป่าช่วยเหลือด้านyanพาหนะตามความจำเป็น เพื่อรับ-ส่ง สมาชิกในชุมชนที่อาศัยอยู่รอบๆ พื้นที่สวนป่า กรณีเจ็บป่วยและขาดแคลนทุนทรัพย์

แผนการจัดการสวนป่า ระยะยาวย 5 ปี

แผนการจัดการสวนป่า เพื่อความยั่งยืน ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม กำหนดไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการด้านการบริหารจัดการ

- 1.1 การจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานสวนป่าไทรโยค2
- 1.2 แผนการสำรวจและจำแนกพื้นที่สวนป่าเพื่อการบริหารจัดการ
- 1.3 แผนการอบรมเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมสวนป่า

2. แผนการจัดการด้านเศรษฐกิจ

- 2.1 แผนการทำไม้สักสวนป่า
- 2.2 แผนการดำเนินงานด้านสวนป่า

3. แผนการจัดการด้านสังคม

- 3.1 แผนการดำเนินงานด้านสิทธิของคนงานสวนป่า
- 3.2 แผนการบริการ และสวัสดิการ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- 3.3 แผนการดำเนินงานด้านสิทธิของ ประชาชนและชุมชนท้องถิ่น
- 3.4 แผนการให้ความร่วมมือกับประชาชนและชุมชนท้องถิ่น

3.5 แผนการส่งเสริมกระบวนการภารกิจที่มีส่วนร่วมในการจัดการสวนป่า

4. แผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

- 4.1 แผนการจัดการพื้นที่อนุรักษ์
- 4.2 แผนการจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
- 4.3 แผนการจัดการด้านการตรวจสอบป้องกันการลักลอบตัดไม้และบุกรุกพื้น

5. แผนการจัดการด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ

- 5.1 แผนการจัดการเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

ผลการดำเนินงานของสวนป่า ที่ผ่านมา

สวนป่าไทรโยค2 มีการดำเนินงานได้ตามแผนการจัดการที่ได้กำหนดไว้ ทุกประการ ทำให้มีความยั่งยืน และสรุปผลการดำเนินงานในปี 2560 ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ

1.1 งานทำไม้

- เป้าหมายการผลิต 740 ลูกบาศก์เมตร ผลการดำเนินงานจนถึงปัจจุบันผลิต 1,096.56 ลูกบาศก์เมตร
- ต้นทุนการผลิตจนถึงปัจจุบัน 7,679,521.15 บาท ผลการจำหน่ายจนถึงปัจจุบัน 12,608,695.75 บาท
คิดเป็นผลกำไร 4,924,174.60 บาท

1.2 งานดูแลรักษาสวนป่า

- ดูแลสวนป่าแปลงเดิม ใช้งบประมาณจนถึง ณ ปัจจุบัน เป็นเงิน 583,500.00 บาท
- งานปลูกสร้างสวนป่าแปลงใหม่ปี 2560 เนื้อที่ 200 ไร่ ใช้งบประมาณจนถึง ณ ปัจจุบัน เป็นเงิน 536,985.06 บาท

2. ด้านสิ่งแวดล้อม สวนป่าไทรโยค2 ดำเนินการจัดทำกิจกรรมตามแผนการจัดการ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญๆ เช่น กิจกรรม สร้างฝาย ชะลอน้ำ กิจกรรมอบรมโครงการฝึกอบรมเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การตรวจตราป้องกันรักษาพื้นที่ HCV และพื้นที่สวนป่า

3. ด้านสังคม

สวนป่าไทรโยค2 ได้มีกิจกรรมที่ บริการด้านสังคม เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมท้องถิ่น การช่วยเหลือชุมชนโดยการจัดการสวนป่าแบบบวนเกษตร เพื่อบรรลุการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ทั้งสามด้าน โดยสรุป มีความสำเร็จ และยั่งยืน ตามที่ได้ตั้งไว้ ดูประสิทธิภาพ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแต่อย่างใด

สถานที่ติดต่อ สอบตา

สวนป่าไทรโยค 2

215 หมู่ที่9 ตำบลวังกระจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี 71150

โทรศัพท์ 096-818-2059